Published and distributed under permit (No. 781), authorized by Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893
„СВОБОДА"
"LIBERTY"
... три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу
видає
УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всї листи, моні-ордери і чеки треба висилати на адресу „SVOBODA"

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
„SVOBODA"
("LIBERTY")
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by UKRAINIAN NAT'L ASSOCIATION
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium
Rates furnished on application

Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., ЧЕТВЕР, 9-го ЖОВТНЯ 1919. Ч. 120. VOL. XXVII. JERSEY CITY, N. J. THURSDAY, OCTOBER 9, 1919. No. 120.

ПЕТЛЮРА ВИПОВІВ ДЕНІКІНОВИ ВІЙНУ.

МАЗЕПА ПРЕМІЄРОМ УКРАЇНСЬКОГО ПРАВИТЕЛЬСТВА.

ПОЛЯКИ В СОЮЗІ З ДЕНІКІНОМ. — УКЛАДАЮТЬ ПЛЯН НА ВЕДЕНЄ СПІЛЬНИХ ВОЄННИХ ОПЕРАЦІЙ.

Надбалтійські держави ухвалили розпочати мирові переговори зі савєтською Росією.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

НОВЕ УКРАЇНСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО.

Мазепа премієром нового українського кабінету.

(Спеціяльна каблєграма до Українського Народного Комітету в Злучених державах від д-ра Кирила Д. Білика).

ПАРИЖ, 7. жовтня. — Утворено нове українське правительство, в склад якого входять:

Мазепа (соціял-демократ), премієр і міністер внутрішних справ.

Заступники премієра: **Христюк** (соціяліст революціонер), **Макух** (радикал) і **Нянчур** (соціял-демократ).

Славінський (соціяліст федераліст), міністер заграничних справ.

Огієнко (безпартійний), міністер просьвіти.

Ґольдман (сіоніст) і **Брайтман** (жидівська ліґа), міністри праці.

Полк. **Петрів** (безпартійний), міністер війни.

Палівода (соціяліст революціонер), міністер почт і телеграфів.

Крайн (жидівський демократ), міністер жидівських справ.

Архипенко (безпартійний), міністер скарбу.

Шрамченко (безпартійний), державний секретар.

Новий кабінет є більше умиркований ніж поведредний.

ПЕТЛЮРА ВИПОВІВ ВІЙНУ ДЕНІКІНОВИ.

Боротьба між українськими військами і армією добровольців розпочала ся.

БАЗИЛЄЯ, 6. жовтня. — Нинїшні телєґрами з Відня потверджують вістку, що ґен. Петлюра, командант українських народних військ, проголосив війну проти ґен. Денікіна, противбольшевицького провідника в полудневій Росії.

Останні вісти доносять, що боротьба між українськими військами Петлюри і армією добровольців ґен. Денікіна вже розпочала ся.

ҐЕН. ДЕНІКІН РОЗПОЧАВ БОРОТЬБУ ПРОТИ ПЕТЛЮРИ.

Боротьба ведеть ся в Київщині і на Поділю.

ВАРШАВА, 7. жовтня. — Війська ґен. Денікіна борють ся проти Українців в околиці Балти (в полудневій части подільської ґубернії) і Уманя (в полудневій части київської ґубернії). Нема певних вістий, котра сторона розпочала наступ, але правдоподібно боротьбу розпочав ґен. Денікін. Ріжні признаки вказують на те, що ґен. Денікін робить зусиля забезпечити ліве крило своєї армії і получити ся з Поляками.

ВІЙСКА ҐЕН. ДЕНІКІНА УЛАДЖУЮТЬ ПОГРОМИ ПРОТИ ЖИДІВ НА УКРАЇНІ.

Мирова конференція вислала до Денікіна пересторогу.

ПАРИЖ, 6. жовтня. — В полудневій Росії відбувають ся дальше погроми. Ненависть проти Жидів дійшла до тої степени, що мирова конференція була приневолена виступити в обороні Жидів і зажадала рішучо заперестаня погромів.

Вісти, які надійшли з полудневої Росії до Парижа, доносять, що війска ґен. Денікіна рабують жидівське населенє, причім мордують в жорстокий спосіб не лише мущин, але й женщини та діти.

Тимчасове правительство ґен. Денікіна відносить ся до Жидів яко ворогів російського народа, а то з тої причини, що провідники большевиків є переважно жидівського походженя.

В полудневій Росії вимордувано до тепер кільканайцять тисяч жидівських мешканців. Команданти армій ґен. Денікіна зовсім отверто відгрожують ся, що вимордують Жидів ще раз тільки.

Мирова конференція вислала до ґен. Денікіна пересторогу, взиваючи, щоби його війска безпроволочно заперестали погроми.

ВІСТКА ПРО ВІЙНУ МІЖ ПЕТЛЮРОЮ І ДЕНІКІНОМ ПОТВЕРДЖУЄТЬ СЯ.

Великі погроми Жидів в Росії.

(Після кореспонденції **Едвіна Л. Джеймса**).

ПАРИЖ, 7. жовтня. — Вісти, які одержала мирова конференція, доносять про нові ґрізні погроми Жидів в Росії, а передівсім на Білоруси. Сї вісти є висліддом доходжень в справі непорозуміня між ґен. Денікіном, командантом російської армії добровольців, і ґен. Петлюрою, командантом військ українських.

Показує ся, що непорозуміня між обома ґенералами довели до того, що ґен. Петлюра проголосив війну проти ґен. Денікіна з приводу ріжниці в трактованю Жидів. Ґен. Денікін заняв становище, щоби Жидам дати охорону, підчас коли ґен. Петлюра є рішучо проти Жидів.

(Инші телєґрами представляють справу зовсім противно. Вони подають, що якраз ґен. Петлюра старає ся о забезпечене Жидів, а війска ґен. Денікіна допускають ся погромів).

ІТАЛІЯ ДАЛА ДОЗВІЛ ОРҐАНІЗУВАТИ УКРАЇНСЬКУ АРМІЮ.

ПАРИЖ, 7. жовтня. — Італійське правительство позволило орґанізувати Українців, які є в італійськім полоні, для армії Петлюри.

В ПОЛЬЩІ.

КРИТИЧНЕ ПОЛОЖЕНЄ В ПОЛЬЩІ.

Державні будинки у Варшаві обсаджені війском.

ВАРШАВА, 5. жовтня. — Польські правильні війска, зоружені в машинові кріси, обсадили міністеріяльні і парляментарні будинки. Заходить небезпека, що большевицькі аґітатори приготовили замах проти теперішного правительства.

Загально положенє представляєть ся дуже критично.

В РОСІЇ.

ПОЛЯКИ ЗАКЛЮЧИЛИ УГОДУ З ДЕНІКІНОМ.

Радять над веденєм спільних воєнних операцій.

ЛОНДОН, 5. жовтня. — Німецька бездротна телєґрама доносить, що між Поляками і ґен. Денікіном прийшло до порозуміня. Ґен. Денікін видав відозву до своїх військ, в якій подає до відома, що Поляки є союзниками Росії.

До головної військової кватири ґен. Денікіна прибула польська військова місія в цїли уложеня пляну на спільне веденє дальших воєнних операцій.

Війска Денікіна зближають ся до Ореля.

КОПЕНҐАҐЕН, 6. жовтня. — Війска ґен. Денікіна віддалені всего 30 миль від Ореля, як се доносить бездротна телєґрама від козацького противбольшевицького команданта, яку нині тут одержано.

Місто Орель, столиця ґубернії тої-ж назви, лежить 200 миль на полуднє від Москви. Воно числить около 70.000 мешканців і є осередком зелїзничого і торговельного руху.

Инша телеграма доносить, що північно-російська армія перетяла зелїзничий шлях між Псковом і Петроґрадом.

Війска ґен. Денікіна здобули Вороніж.

ЛОНДОН, 7. жовтня. — Бездротна телєґрама з головної кватири ґен. Денікіна доносить, що армія добровольців в битві в околиці Вороніжа полонила 15.000 большевиків. Крім того взяли війска ґен. Денікіна велику воєнну добичу.

Поляки заняли Двинск.

БЕРЛІН, 5. жовтня. — „Фосіше Цайтунґ" доносить, що польські війска по дводневній кровавій битві з большевиками здобули всї форти двинської кріпости з виімкою полудневих, в яких ще держать ся большевицькі війска.

Німецька армія фон дер Ґольца мала перейти на сторону большевиків.

КОПЕНҐАҐЕН, 7. жовтня. — Ґен. фон дер Ґольц, командант німецьких військ в надбалтійських краях, якого діяльність довела до заостреня відносин між Німеччиною і аліянтами, перейшов враз з цїлим своїм штабом на сторону російських большевиків, як се доносить телеграма з Берліна, покликуючи ся на донесенє петроґрадської телеграфічної аґенції.

Урядового потвердженя сеї вістки доси нема.

Німецьке правительство заперечує вістку про перехід ґен. фон дер Ґольца на сторону большевиків.

ЛОНДОН, 7. жовтня. — Німецьке правительство заперечило вістку про перехід ґен. фон дер Ґольца, команданта німецьких військ в надбалтійських краях, на сторону російських большевиків.

Надбалтійські краї ухвалили розпочати з большевиками мирові переговори.

КОПЕНҐАҐЕН, 6. Жовтня. — Представники надбалтійських країв на нараді в Дорпаті рішили повідомити большевицького міністра загр. справ, Чічеріна, що надбалтійські держави годять ся розпочати мирові переговори в Дорпаті (Естонія) під услівєм, що савєтське правительство згодить ся признати їх независимість. Вони зажадали, щоби савєтське правительство дало свою відповідь перед 25. жовтня.

В Омску будуть судити учасників замордованя царської родини.

ПАРИЖ, 7. жовтня. — В протягу слідуючих двох тижнів розпічнеть ся в Омску судова розправа проти 163 мущин і женщин, обжалуваних о співучасть в замордованю царя Николая і його родини.

Тіла членів царської родини віднайдено, коли війска Колчака здобули Екатерінбурґ. Більшу частину тїл членів царської родини віднайшли слідчі комісії, з виімкою тїла царя і цариці. Їх тїла, як се доносять з достовірних жерел, були порубані і спалені.

Тїла царських дітий найдено у спільнім гробі. Гріб віднайдено при помочи пса, який був привязаний до наймолодшої царівної. По замордованю пес не хотів уступити. Він позістав заєдно при гробі, жалісно виючи.

В ТУРЕЧЧИНІ.

Ґен. Мустафа Кемаль диктатором в Туреччині.

ПАРИЖ, 6. жовтня. — Цїле положенє Туреччини спочиває тепер в руках націоналїстичного провідника, ґен. Мустафи Кемаля, який має власть диктатора. Під його командою стоїть 300.000 армія. Він установив в Ерзерум нове правительство і видав відозву в справі виборів до нового народного парляменту.

Здобуте Конія віддало під його контролю також полудневу частину Малої Азії. На його візванє уступило недавно правительство Дамада Феріда.

Ходить чутка, що ґен. Мустафа Кемаль робить приготованя до поваленя султанського престола і проголошеня Туреччини републикою.

Новий премієр веде переговори Кемалем.

ПАРИЖ, 7. жовтня. — Ґен. Алї Різа Паша, великий везир (премієр) нового турецького правительства, розпочав переговори з Мустафою Кемалем, провідником націоналїстичної партії, якого війска мають нині контролю майже над цїлою Малою Азією.

В АНҐЛІЇ.

Зелїзничий страйк в Анґлії скінчив ся.

ЛОНДОН, 7. жовтня. — Загальний зелїзничий страйк в Анґлії скінчив ся.

Кошти страйку числять 7,500.000 долярів. Втрати держави з причини страйку оцїнюють на 250,000.000.

Горожанську ґвардію, зорґанізовану в Лондонї для поборюваня подібних страйків, перемінено в постійну інституцію. Таксамо позістане й транспортова система, яка була зорґанізована підчас страйку при помочи військових автомобілів.

Перший раз в історії Анґлії лучило ся, що в стїнах будинку, в якім находить ся осідок правительства, розлягли ся звуки інтернаціонального гимну „Червоний Прапор.". Його відсьпівали провідники робітників після полагодженя страйку.

—o—

Домашна війна в Хінах.

АМОЙ (Хіни), 7. жовтня.— Між військами північного і полудневого правительства прийшло до боротьби. Богато війска відійшло відси проти полудневої армії, яка має головну кватиру в Чінґ-Чав. Довіз рижу до сього міста відтятий.

—o—

Еспанія стане републикою.

МАДРИД, 6. жовтня. — Ал. Лєру, провідник републиканської партії в Еспанії, заявив на зборах в Сараґосї, що підписанє мирового договору спричинить зміну режиму в Еспанії, яка стане републикою.

В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

В ҐЕРІ, ІНД., ПРОГОЛОШЕНО ВОЄННИЙ СТАН.

До міста прибуло 1.500 війска під командою ґен. Вуда.

ҐЕРІ, Інд., 6. жовтня. — Нині о год. 8.15 вечером прибув тут ґен. Вуд на чолї 1.500 жовнїрів з форту Шерідан, щоби обняти контролю над містом і околицею, де страйк спричинив ґрізну ситуацію. В годину по прибутю федеральних військ стейтовий ґен.-адютант Смит проголосив воєнний стан в місті і 5-милевім обводі.

В ІТАЛІЇ.

ІТАЛІЙСЬКИЙ КОРОЛЬ ПОТВЕРДИВ МИРОВИЙ ДОГОВІР З НІМЕЧЧИНОЮ І ІТАЛІЄЮ.

РИМ, 7. жовтня. — Король Віктор Емануїл потвердив німецький і австрійський мировий договір.

Королївський декрет обіймає два артикули. Першим управнено правительство до повного переведеня договору. В другім артикулї говорить ся, що сей королївський декрет буде предложений парляментови для переміни його в закон.

Д'Анунціо хоче машерувати на Рим.

ФЮМЕ, 7. жовтня. — „Коли би заходила конечність, я міг би на чолї 600.000 армії помашерувати на Рим, але під теперішну пору є до полагодженя важнійші справи", — заявив Ґабрієле д'Анунціо. „Я маю підставу підозрівати, що Юго-Славяни приготовили ся до нападу проти нас. Але я сумніваю ся, чи вони на се відважуть ся".

В Італії привернено військову цензуру.

РИМ, 5. жовтня. — В Італії привернено назад військову цензуру. Як се доносять вісти, правительство залишило блєкаду Фюме, щоби не стягнути на себе гніву загалу, який симпатизує вповні з поступком д'Аунція.

ВІД ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

Згідно з § 56 і 58 статута У. Н. Союза повідомляєть ся всїх Головних Урядників У. Н. Союза, що

РІЧНЕ ЗАСІДАНЄ ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. СОЮЗА

— відбудеть ся —

ДНЯ 13. ЖОВТНЯ Б. Р.

у власнім домі У. Н. Союза під ч. 83 Ґренд Стріт, Джерзи Сіти, Н. Дж.

На се засїданє обовязані явити ся всї головні урядники У. Н. Союза.

ПОРЯДОК ЗАСІДАНЯ.

Дня 13. жовтня, точно о годині 9-тій рано, відправить місцевий парох, о. А. Улицький, в українській гр.-кат. церкві на розї ул. Сусекс і Ґрін Службу Божу і панахиду за померших членів У. Н. Союза, а по богослуженю всї присутні урядники удадуть ся до дому У. Н. Союза, де відбудеть ся засїданє з слідуючим порядком:

Отворенє засїданя головним предсїдателем.
Звіт головного предсїдателя.
Звіт головного містопредсїдателя.
Звіт головної містопредсїдательки.
Звіт головного рекордового секретаря.
Звіт головного фінансового секретаря.
Звіт головного касієра.
Звіт головного опікуна У. М. Союза.
Звіт завідателя „Свободи".
Звіт редактора „Свободи".
Звіт контрольної комісії.
Дискусія над всіми повисшими звітами головних урядників У. Н. Союза.
Внесеня і ухвали.

Всї головні урядники У. Н. Союза мають явити ся на час в означеній висше порі і в назначенім місци.

Джерзи Сіти, Н. Дж., дня 2. жовтня 1919.

К. Кирчів, гол. предс. У. Н. С.
С. Милянович, гол. рек. секр. У. Н. С.

"SVOBODA" (LIBERTY)
The Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

VLADIMIR B. LOTOTSKY, Editor-in-Chief.
ANDREW SAWKA, Business Manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION:		ПЕРЕДПЛАТА:	
United States:		в Злучених Державах:	
1 year	$3.00	на рік	$3.00
6 months	$1.75	на пів року	$1.75
3 months	$1.00	на 3 місяці	$1.00
In Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$3.50	на рік	$3.50
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25
Single copy 3 cents.		Поодиноке число 3 центи.	

За кожду зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Телефон Адміністрації і Редакції — 498 Montgomery.

Телефон Гол. канцелярії Укр. Народного Союза — 1838 Montgomery.

Всї моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

За всї оголошеня поміщувані в „Свободї" редакція не відповідає.

ЗБИРАЙТЕ ЖЕРТВИ НА ФОНД ОБОРОНИ ГАЛИЧИНИ ВІД ПОЛЬСЬКОГО ЗЛОЧИННОГО НАЇЗДУ!

СКЛИКУЙТЕ ВІЧА, ЗБОРИ І ДЕМОНСТРАЦІЇ В ОБОРОНІ НАПАДЕНОЇ ГАЛИЦЬКОЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕПУБЛИКИ!

ПІВТОРА МІЛІОНА УКРАЇНЦІВ З ГАЛИЧИНИ, КОТРІ ТЕПЕР ЖИВУТЬ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ, В КАНАДІ, БРАЗИЛІЇ Й АРҐЕНТИНІ НЕХАЙ СТАНЕ ЯК ОДНА ГРОМАДА В ОБОРОНІ НАПАДЕНОГО ТА ОБРАБОВАНОГО НАШОГО РІДНОГО КРАЮ!

СЬВІТ МОВЧИТЬ НА ВЕЛИКУ КРИВДУ ЗАПОДІЯНУ НАШОМУ РІДНОМУ КРАЄВИ, АЛЕ МИ НЕ МОЖЕМО МОВЧАТИ І НЕ БУДЕМО!

ВІД У. Н. КОМІТЕТУ.

Український Народний Комітет звертаєть ся до всіх Українців в Злучених Державах, щоби присилали до його Канцелярії всі листи від своїх рідних або знакомих з Галичини, Холмщини і Волині, в яких є згадки про **польські розбої і надужитя,** яких Поляки допустились по нападї на тї наші краї.

З ріжних сторін пишуть наші земляки, що дістають листи зі старого краю про розбої і знищеня, якого допускають ся Поляки. З деяких околиць Галичини і Холмщини пишуть, як Поляки, напавши на українські села, палили церкви, хати, убивали людий, а навіть малих дїтий убивали, або живцем кидали в огонь, як се було в селї Черчи, рогатинського повіта.

Всї такі і подібні матеріяли потрібні У. Н. Комітетови для оголошеня і протесту **перед культурним сьвітом.**

Канцелярія У. Н. Комітету одержала зі старого краю доволї відомостий про польські розбої і дальше ще збирає і в тій цїли **просить всїх Українців і Українок, котрі одержали листи зі старого краю з відомостями про польські розбої, а також і фотографії, щоби прислали їх до Канцелярії У. Н. Комітету.**

У. Н. Комітет по зібраню по змозї як найдокладнїйших вістий видасть **Чорну Книгу** про всї польські розбої, насильства і злочини в нашім краю в англійській мові, аби в той спосіб запротестувати перед широким культурним сьвітом проти польського варварства.

Всї листи по ужитю будуть звернені властителям.

Посилати на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL COMMITTEE of U. S.,
30 East Seventh Street, : : : : New York City.
Український Народний Комітет.

УКРАЇНСЬКА ВІДОЗВА ДО ПОЛЬСЬКИХ ЖОВНІРІВ

(Видана в червни 1919).

Українські війска, які уступали за Збруч, роздавали відозви, призначені для польських жовнїрів. Полишали вони по селах, положених над Збручем, цїлі стоси тих відозв в польській мові. Ось дословний переклад одної з них:

Жовніри польського народу!

Братерський Вам нарід України не хоче забирати Вашої землї, але свого краю буде боронити до останної каплї крови. І не уступить він перед нїякою силою, бо має віру в души, що справедливість для всїх народів побідить. З ласки капіталїстів і королів пролито в сій війнї море крови — і тепер мало би повернутись знов їх пановане? Нї, нїколи! Нїяким чином! Тепер прийде лад вільних народів на землї. Вони всї зєднають ся в один братерський народ для свободи, волї і прав всїх працюючих на землї і тодї не буде проливу крови, анї голоду, анї нужди, анї кровавого поту для добра панів.

Жовніри! Подумайте тільки, яке було житє народів в Австрії і Польщі давнїйше! Орали нами; нашою кровю засївали найкровавійші поля війни; наші жінки і дїти гинули з голоду, а наших батьків вішали гайдуки-пани. Але тепер приходить пановане народів і приносить всїм працюючим рівність права: чи вони належать до української чи до польської республики.

Братя, коли боретесь, щоб забрати землї з українською більшостю, то боретесь для панованя панів, а не для братерства і рівности працюючої кляси. Більшість населеня по правій стороні Сяну і в Лемківщинї належить до України.

Длячого ти, жовніре польського народу, ідеш з мечем і огнем на землї сусіда? Адже в українській республиці признано народности польській право школи, уряду і землї, а також усунуто все, що болить нарід, без огляду на те, чи то Поляк чи Українець, бо в праці ми всї братя. Знаєш, як мучили ваших дітий в Прусії; як забирали Ваші землї; як висилали синів на кроваві поля для слави пруского або російского царя. Тепер лежить вона повалені, але памятай, що Польща стоїть сама між Німеччиною і Москвою як між двома стовпами і буде заслаба та не поможе їй анї Франція анї Англія, як Українець не прийде їй з помічю.

І тепер ти, польський жовніре, дістаєш розказ від панів поступати з українським населенєм таксамо як поступав Прусак з польським населенєм. Чи сумлїнє твоє не називає сего розбоєм?

Сину польської землї! Відкинь оруже радше, ніж маєш наїздити на українські землї і вбивати Українців! Вони-ж не є тобі ворогами але братьми, і богатствами своєї землї прийдуть тобі з помочию та разом з вами стануть до боротьби з тими, що хотять визискати нарід.

Разом, братя товариші!

У щастю мас народу лежать наші цїли!

Сьвіт іде на нові шляхи; кидайте братя збрую; разом ставаймо до боротьби за нашу і вашу свободу! За правду, за права для тих, що працюють, чи в полі чи у фабриці, чи пером, а не живуть як самолюби, одіті в шовки і золото, що попивають шампани і заїдають заморські присмаки. Ті шампани і присмаки оплачені нашою кровю; шовки ткані нашим трудом польського і українського народу.

Опустіть наші землї! Погодімось і кождий у своїм краю ідїм до одної цїли. Таж ми маємо жити зі собою. Ми повинні рішати про свою згоду і для сеї цїли і згоди в будучности мусимо поставити панів перед довершений факт.

Нехай живе Польща. Польща працюючого народу на всїх польських землях в Австрії, Королївстві і Прусії!

Нехай живе Україна працюючого народу на всїх українських землях в Росії, Австрії й Угорщинї! В обох державах нехай живе вільність і справедливість для меньшости другого народу. Жили ми в неволї, скидаймо кайдани, будуймо нове житє рівности і братерства, право працюючого народу. Досить пролитої крови за чужі інтереси; приходить час позбутись панів, королів, капіталїстів та імперіялїстів і визволитись від війн, голоду та нужди, які нас опірі вганяють по наших землях, і на всї сторони нищать наш народ, що взносить до неба руки.

Опустіть тих панів, що гонять вас, щоби боронити „панські маєтки на кресах", бо тут ходить о твою долю, народе польський! Від тої війни чи згоди з вами залежить також, чи Україна буде для Польщі приятелькою, чи смертю; союзником чи противником, який не позволить забрати своєї землї анї на одну пяду.

Жовніре польського народу! Не проливай крови, щоби боронити несправедливости і жадоби.

Українські жовніри.

СПРАВА ПОЛЬСЬКИХ ЗЛОЧИНІВ В НАПАДЕНІЙ ГАЛИЦЬКІЙ УКРАЇНІ ПЕРЕД КОНФЕРЕНЦІЄЮ ЛАТИНСЬКОЇ ЄРАРХІЇ У ВАШІНҐТОНІ.

Вашінґтон, 27. вересня. — Ґрецько-католицька дієцезія в Злучених Державах предложила конґресови американських католиків протест проти інтернованя Поляками митрополита Шептицького; проти увязненя 500 духовних, і закритя майже всїх католицьких церков на Україні. Католицькі Українці віднеслись до конґресу з просьбою, щоби він вставив ся у папи.

В протестї є наведений довгий ряд ріжних насильств, яких допустили ся Поляки на католицьких Українцях. В Стрию увязнили Поляки значне число українських католицьких сьвящеників і визначних патріотів, та деяких з них без процесу розстріляли. В Бортнім польські жовнїри застрілили місцевого пароха при вівтари; церкву збесчестили, а вірних з церкви прогнали. Поляки закрили поверх 500 українських церков, а 100 спалили.

„Дійсною причиною такого поступованя Поляків супроти Українців, — як се говорить ся в меморіялї, — є постанова Поляків позбавити східну Галичину українського національного характеру і поширити туди своє імперіялїстичне пановане, забираючи українському населеню землю, яка йому правно належить ся".

Вашінґтон, 28. вересня. — Підчас нарад католицької єрархії у Вашінґтонї, о. адмінїстратор **П. Понятишин** і дієцізіяльний адвокат **В. Керис** внесли меморіял про переслїдуванє української церкви і українського народу до цїлого збору і відбули конференцію з епископом Вахтером, коадюктором кардинала Мерсіє і йому вручили меморіял. Сам кардинал виїхав в тім часї до Вест Верджінії і тому окрема авдієнція у нього відбудеть ся щойно пізнїйше.

Зібраних було 90 епископів із Злучених Держав і многим з них (кромі польського епископа Роде) представив о. адмінїстратор справу переслїдуваня ґрецько-католицької церкви й українського народа. Епископи не могли найти слів обуреня проти тих насильств.

Специяльно заінтересувались нашою справо оо. домінїкани, які зі своєї сторони обіцяли всяку поміч.

О. Понятишин і п. Керис мали також конференцію з Мс Кетерін Гюз, секретаркою айриського Національного Бюра у Вашінґтонї. Вона була в Европі і добре знає українську справу, та радо приобіцяла свою поміч.

Також відбули українські делеґати наради із сенаторами в справі допущеня на переслуханє українських представників перед сенатською комісією заграничних справ, коли прийде на черґу мировий договір з Австрією.

КАМПАНІЯ ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА.

Сьогорічна Кампанія Американського Червоного Хреста, почнеть ся 2-го падолиста і буде тривати до 11-го падолиста. В сїм часї Червоний Хрест буде принимати в члени кождого мужчину, кожду женщину і дитину в Злучених Державах. Сподїваємо ся, що українські іміґранти, горожани чи негорожани, піддержать кампанію Червоного Хреста. Вступаючи в члени Червоного Хреста, Ви одобрюєте те, що він робив; що робить, і що думає робити в будучности. Він не вимагає від Вас нїяких зобовязань крім річної однодолярової вкладки.

Крім сего, Червоний Хрест отворяє велику кампанію за $15.000.000 фондом. Часть сего фонду буде зужита в Злучених Державах, але більша часть буде післана для ужитку Червоного Хреста в Европі і на далекім Сході.

В Атлянтійській Дивізії Червоного Хреста ся кампанія буде ведена під проводом бувшого команданта 27-мої дивізії американської армії у Франції, ґенерал-майора Джона Ф. О'Райна.

КНЯЗЬ ВАЛІЇ І КАНАДІЙСЬКІ УКРАЇНЦІ.

На привітну адресу, вручену канадійськими Українцями князеви Валії (британському престолонаслїдникови, котрий приїхав в гостї до Канади), дістав Преосьвященний Н и к и т а Б у д к а, епископ канадійських Українців таку відповідь:

Королївський Поїзд у Вінніпеґу,
11. вересня, 1919.

Пане!

Князь Валії бажає, щоби я Вас просив висказати канадійським Українцям щире признанє Його Королївської Високости за адресу, що її вони вручили йому при нагоді відвідин Вінніпеґу.

Остаю з глибоким поважанєм,

Ґодфрей Томас, приватний секретар.

ЩО ПИШУТЬ ПОЛЯКИ ПРО УКРАЇНСЬКІ СПРАВИ.

Останні події на Україні, про які не маємо автентичних вісток, обговорює дальше польська преса.

Краківський „Час" обговорює сї справи в статї п. з. „Над Днїпром". Автор статї зазначує, що хоч нема докладних вістий, що дієть ся на Україні, то висувають ся досить виразно два факти: порозуминє між галицькими Українцями і Денїкіном і початок воєнних кроків між Денїкіном і Петлюрою. Щодо першого факту, то автор підчеркує, що становище галицьких Українців є випливом їх дотеперішної орієнтації. **„Для них (галицьких Українців) істнує тільки один ворог, якого треба поборювати завсїди і всїми способами — а тим ворогом є Поляки".** Всї українські амбасади, делеґації, полїтики і команданти мають за цїль шкодити Полякам. Петрушевич оголосив меморіял, в якім оклеветує Поляків і хоче в той спосіб вплинути на коалїцію. Справу східної Галичини трактуєть ся в Парижі в лучности з російською справою і тому утворюєть ся „та фатальна для нас (Поляків) провізорія". Коалїція не робить ріжницї між Росіянами і Українцями, а се утруднює польське становище.

Роздор між Петлюрою а Петрушевичем уважає автор корисним для Польщі, бо галицькі Українці були все перепоною в заключеню угоди Польщі з Україною.

Другий факт, якого завсїди можна було сподїватись, що Денїкін нїколи не признає української держави, а затим і уряду Петлюри.

Автор стараєть ся дати розвязку на питанне, яке становище мають заняти Поляки в тім конфлїктї. „З хвилиною, коли Денїкін зачинає війну з Петлюрою, яким ми (Поляки) опікуємо ся, грозить нам конфлїкт з антибольшевицькою Росією, себто ще одна війна, а хиба не пожертвуємо ані одного жовнїра, щоби Петлюру, чи якого иншого ватажка заслонювати перед Росіянами". Війна з Денїкіном могла би, впрочім, довести до зірваня з коалїцією. Словом, трудний вихід, а спричинило се нерішене польське становище в справах Сходу. Треба або дальше бути невтральним, „або підняти енерґічну військову акцію і кинути на важку елемент сили". До останного кроку може змусити Поляків постава большевиків, які приготовляють офензиву на польсько-українськім фронтї. „Стратеґічні згляди" накажуть Полякам іти далї на схід. Чекає Польщу незабаром тяжке завданнє, а Польща робити-ме се не тільки у своїм інтересї, але також в інтересї Заходу. А сю заслугу мусить почислити нам мирова конференція. Та ще мусить бути запорука, що ззаду не впадуть нї Нїмцї нї Чехи.

ІНФЛЮЕНЦА.

(U. S. Public Health Service.)

Минає рік від того часу, як в Злучених Державах почала ширити ся страшна хороба, звана інфлюенцою. Богато людий питає себе: чи відновить ся інфлюенца і сего року? — Правдоподібно, що так. Але вона вже з певностию не буде така страшна, як минувшого року.

Інфлюенца, хотяй є дуже заразливою хоробою і поширюєть ся дуже скоро, то всеж таки, як люди будуть стеречи ся її, то вона не зможе поширити ся.

Минувшого року інфлюенца непомітно поширювала ся лише тому, що всї лїкарські сили були сконцентровані в сторону европейської війни. Заки лїкарі прийшли до переконаня, що інфлюенца є небезпечною і заразливою хоробою, то вона всміла поширити ся по цїлій території Злучених Держав.

Департамент Публичного Здоровля видав сего року вість, в котрій взиває всї льокальні власти постаратись о відповідну скількість лїкарів і на случай відновленя інфлюенци заатакувати її і не дати спроможности поширити ся так, як минувшого року.

Департамент Публичного Здоровля звертає увагу, що інфлюенца не прийшла до Злучених Держав з Европи минувшого року, як загально люди думають. Противно, лїкарські досліди показують, що вона вже гостить в Америці останних чотири до пять лїт.

В зимі 1916 року інфлюенца панувала в 22-ох стейтах Злучених Держав.

Лїкарі сподїваються, що інфлюенца відновить ся сеї осени, і тому заздалегідь остерігають перед нею публику.

Інфлюенца звичайно проявляє ся через застуджене.

До хорого на інфлюенцу треба сейчас візвати лїкаря.

Уникати натовпу людий.

Не уживати невитертого добре того начиня, котрого уживав хорий на інфлюенцу чоловік.

Не втирати своїх рук в той ручник, котрого уживав хорий на інфлюенцу чоловік.

Не витати ся з нїким підчас панованя сеї хороби.

Не треба вірити, що заложивши маску, чоловік вже не заразить ся інфлюенцою від хорого на неї чоловіка.

На те все треба звернути пильну увагу. Примінюючись до висше наведених правил, ви запобіжите поширюваню інфлюенци і охороните себе перед вчасною смертию.

БОРОТЬБА ЗІ СУХОТАМИ.

(Подає National Tubercolosis Association, 124 East 28th St., New York City.)

Національний Туберкулїчний Союз плянує на слїдуючий рік велику просьвітну кампанію, аби запізнати кождого жителя сего краю з важною правдою, що сухоти є недугою, з якої можна вилїчити ся і якій можна запобігти. Сухоти убивають кождого року 150.000 Американців, а на кождого помершого числять вісїм випадків явного або небезпечного стану тої недуги в сїм краю.

Від десятків лїт серця Американців сповняли ся жахом перед сухотами. В многих випадках та безпідставна боязнь загнала людий, що могли би були вилїчити ся, в могилу. Бояти ся недуги, се річ природна, але її треба гамувати розуминєм, що коли приятель або свояк занедужав, то се ще не означає, що він мусить вмирати. При такім розуминю треба ще знати, що при відповіднім доглядї і обходженю недуга не буде ширити ся, та що її можна запобігти між тими, які ще її не набрались.

Се є основні факти, на які буде покладений натиск у великій кампанії. Ся кампанія має на цїли увести ті дві найбільші правді про сухоти до кождої хати в сїм краю.

Надія і терпеливість є двома великими чинниками при поборюваню недуги. Коли чоловік дістав сухоти, то не повинен тратити надії. Знаючи, що з недуги можна вилїчити ся, він буде надїяти ся, що його здоровлє верне і що при терпеливости, якої потреба при довгій курації на сьвіжім воздусї, він відзискає своє давне здоровлє.

Великі гуманне дїло навчаня тих правд буде вести ся під кермою Національного Туберкулїчного Союза і 1000 місцевих і стейтових стоваришень, що стоять з ним у звязи. Через десять років ті орґанізації звертали увагу на згадані два великі факти про сухоти і вже проявило ся велике поліпшенє. Але більша частина роботи ще не довершена, бо велика більшість Американців ще не розуміє, що від сухіт можна вилїчити ся і можна їм запобігти.

Аби кампанію в 1920 р. вдержати на висотї, яку зазначили її керовники і потреба карю, на кілька тижнів перед Різдвом буде виставлено на продаж 650,000.000 стемплїв Червоного Хреста, по центї один. Успіх в тій продажі буде означати великий поступ, зроблений в боротьбі зі сухотами.

Хризанта Тоска.

КИТИЦЯ.

Ледви чутно проходила між малими могилками дитячого кладовища. Ідучи, плакала й робила з білих пелюстків незнаного їй цьвіту глибоку колиску для своєю мертвої дитини.

Хрести, зісохлі вінцї, скиляли ся перед її великим смутком.

Час до часу схиляла ся до хрестика з прибитою бляшкою, якби чогось шукала.

Аж прийшла до маленької могили, що на ній росли цьвіти.

Вдивила ся в них у задумі.

Одинока на билинї біла тубероза шепнула, що вона є головкою її незабутої дитини, а її запах — то запах волося, що окружало віночком сю дрібну головку.

Дві сині незабудьки мовчки говорили, що вони не цьвіти, а дитячі очи.

Лелія пригадувала, що вона зросла з маленького, білого тїла.

Поруч лелії стояли нїмі маки.

Зірвала один, а він сканув з била дві каплї неповинної крови, яка була кровю її дитини.

Плачучи, зробила китицю, поцїлувала її в мак, що його в середину поклала між цьвіти, а потім положила усі квітки на серце, голубила їх і ридала.

ЗМІНА АДРЕСИ
ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДАТЕЛЯ УКРАЇНСЬКОДО НАРОД. СОЮЗА.

Подаєсь до відома всїх Впов. Урядників місцевих відділів і всїх членів У. Н. С. як також всїх інтересованих, що теперішна адреса гол. предсідателя У. Н. Союза звучить:

К. КИРЧІВ,
3239 Boulevard, Jersey City, N. J.

БРУКЛИН, Н. Й.

Подаєсь до прилюдної відомости, що річні збори Української Народної Ради в Бруклинї, Н. Й. відбудуть ся в суботу, дня 11. жовтня с. р. в Українській галї, ч. 71-73 Норт 6-та улиця, о годині 8-мій вечером. На ті збори мають явитись делеґати уступаючі і нововибрані. Крім того обовязані також явитись головні урядники товариств і братств, котрі входять в склад Укр. Народної Ради. Упрашаєсь також товариства і братства, котрі до сего часу не висилали своїх делеґатів до сеї орґанізації, щоб приступили і вислали в той день своїх делеґатів. Справа закупна Народного Дому яку Укр. Народна Рада має за головну задачу, є для нас дуже важна і ми не повинні сеї справи маловажити, але поперти всїми силами. На сих зборах будуть важні справи до порішеня.

ЗА УКРАЇНСЬКУ НАРОДНУ РАДУ:
Іван Кравчук, предс.
Володимир Яськевич, секр.
Іван Флинта, касієр.

ДО ВСІХ СЬВІДОМИХ ГРОМАДЯН УКРАЇНЦІВ З ФІЛЯДЕЛФІЇ І ОКОЛИЧНИХ МІСЦЕВОСТИЙ!

Просимо розвести як найширшу аґітацію межи несьвідомленими земляками, щоби масово явили ся на

МАСОВЕ ОКРУЖНЕ МАНІФЕСТАЦІЙНО-ПРОТЕСТАЦІЙНЕ ВІЧЕ

в цїли заложеня протесту проти польських насильств над нашим народом в старім краю.

Головну увагу класти на цїль віча, а дальше на се, щоби всї явили ся перед

NEW MERCANTILE HALL,
1418—1426 N. BROAD STREET, : : PHILADELPHIA, PA.

ДНЯ 11-го ЖОВТНЯ 1919 РОКУ

Вже о годинї три четверті на сему вечером так, щоби сейчас по 7-мій годинї можна розпочати віче. Воно мусить скінчити ся о годинї 11-тій, бо лише до тої пори винаймлена галя. Уважати на адресу галї і помогти знайти тим, що не знають міста Філаделфії. Про добрих бесїдників і порядок стараєть ся Комітет. Програму оголосить ся другим разом.

Місцевий Укр. Нар. Комітет у Філаделфії.

ВПИСИ НА КООПЕРАТИВНІ КУРСИ В НЮ ЙОРКУ І НЮАРКУ.

В другій половині місяця жовтня розпічнуть ся кооперативні курси в Ню Йорку, Н. Й., і в Нюарку, Н. Дж.

Курс буде тривати через чотири місяцї. Наука буде відбувати ся два рази в тижни вечером по 3 години.

Плян науки буде обіймати слїдуючі предмети:

Дїло- і книговодство в спілках кредитових (позичково-щадничих): Точне веденє головних і побічних книг; укладанє сирих і річних білянсів; устрій кредитових спілок.

Дїло- і книговодство в спілках торговельних (дрібної продажі): Точне веденє головних і побічних книг; веденє контролї; укладанє сирих і річних білянсів; устрій торговельних спілок дрібної продажі.

Наука рахунків: Чотири дїланя рахункові числами десяточними і дробами; обчислюванє відсотків і прочі рахунки, входячі в обсяг книговодства в кредитових і торговельних спілках.

Наука кооперації: Цїль і задача кооперації; головні основи хлїборобської і робітничої кооперації; стан кооперативного руху в теперішних часах.

Як се вказує плян науки, головною задачею курсу є не лише познакомити ся з високою ідеєю кооперації, але також набрати практичного вишколеня в дїло- і книговодстві кредитових і торговельних спілок. Передівсїм під теперішну пору наш нарід потребує як найбільше фахових сил на поли кооперації. Від скількости і якости тих сил буде залежати економічне піднесенє нашого народа.

Виклади будуть відбувати ся в українській мові. Курс є призначений передівсїм для тих, які думають небавом вернути до рідного краю і посьвятити ся кооперативній праці.

Всякі близші інформації уділяєть ся при вписї. До вписів треба зголошувати ся:

на курс в Ню Йорку: „Січовий Базар", 34 E. 7th St., або „Українська Бесїда", 72 St. Marks Place.
на курс в Нюарку, Н. Дж.: т. Гр. Дїдоха, 148 So. Orange Ave., Newark, N.J.

Богдан Дуткевич,
управитель кооперативного курсу.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ В ЕЛІЗАБЕТПОРТ, ЕЛІЗАБЕТ, БЕЙВЕЙ, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ!

В НЕДІЛЮ, 12. ЖОВТНЯ 1919

відбудуть ся

ЗБОРИ

В СПРАВІ „УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ ЦЕРКВИ"

в гали „Кларк Клоб", при Українській Народній Церкві св. Йоана Хрест. на розі улиць Іст Джерзи і Секонд стр., Елізабетпорт, Н. Дж.,

о годині 2.30 пополудни.

Запрошуєть ся всіх.

КОМІТЕТ.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ЛАНКЕСТЕР, Н. Й. Бр. св. Василия, від. 87, повідомляє всіх своїх членів, що триквартальний мітінґ відбудеть ся дня 12. жовтня с. р. Котрий член не явить ся, підлягає карі після братської ухвали. — В. Максимик, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Бр. св. Василия, від. 229, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що специяльний мітінґ відбудеть ся в суботу, 11. жовтня, в гали церковній, точно о годині 7-мій вечером. Просить ся всіх членів явити ся на означений час, бо є важні справи до полагодженя. Неявивший ся член підпадає під кару $2.00. — М. Фединський, секр.

ВУНСОКЕТ, Р. АЙ. Тов. „Вільна Україна", від. 116, повідомляє своїх членів, що мітінґ відбудеть ся 11. жовтня в Лайсіюм гали, ч. 16 Мейн стр. Початок точно о 2-гій годині пополудни. Кождий член має явити ся, бо будуть важні справи до полагодженя. — П. Сталевий, предс.

МІЛВОКІ, ВІС. Мітінґ тов-а ім. Богдана Хмельницького, від. 47, відбудеть ся в пятницю, 17. жовтня, о годині 7.30 вечером. Кождий член має явити ся на сей мітінґ, бо маємо важні справи до полагодженя. Хто би хотів вступити до товариства, най прийде на сей мітінґ. Котрий член не буде на мітінґу, заплатить кари 50 цнт., а урядник $1.00. — М. Адамчук, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Подаєть ся до відома членам тов-а „Згода", від. 62, що місячний мітінґ відбудеть ся в неділю, 12. жовтня, а не в суботу. Се робить ся з тої причини, що в суботу, 11. жовтня, буде велике протестаційне віче в Ню Меркантіл Гол. Всі Українці повинні піти в суботу на віче. Отже мітінґ буде в неділю в гали McNikol, 62 ул. і Ґрейс Аве., Вест Філядельфія, Па. Просить ся членів, аби явили ся, бо будуть важні справи до обговореня. Початок мітінґу о годині 3.30 пополудни. — В. Волчанський, секр.

ТОЛІДО, О. Бр. св. Николая, від. 167, подає до відома, що квартальні збори відбудуть ся в церковній гали в неділю, 12. жовтня, о годині 2.30 пополудни. Просить ся членів, аби всі як один явили ся, бо є важна справа до полагодженя. Просить ся всіх членів, аби старали ся привести як найбільше нових членів. Пощо належати до чужих організацій, як є своя рідна організация, котра дає запоруку кождому членові на будуче. Будеть ся приймати нових членів до товариства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. Толідські Українці! Є нас тут досить. Вставайте всі в один ряд і не слухайте тих, котрі вас баламутять. Берім собі приклад з инших українських громад. — Г. Мисько, предс.; Й. Рощинка, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Тов. „Сокіл", від. 336, подає до відома, що місячні збори відбудуть ся в неділю, 12. жовтня, зараз по Службі Божій, в гали церковній. Просить ся членів, аби явили ся, бо є важні справи до полагодженя. Будеть ся приймати нових членів до товариства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. Се якраз добра нагода стати членом товариства „Сокіл" і членом Українського Народного Союза. Українські люди, котрі не стоїте в українських організациях, вставайте! Знаєте, що нинька пора на то, щоби ми організувались, а не блукали по чужих організациях і підпирали тих, котрі нам ворогами. ...не одного на ноги поставили, а вони нинька з нами числить ся не хотять. Отже, Братя, не давайте своїх гроший сьвітовій голоті, бо вони вас не люблять, тілько ваші гроші. — Г. Дума, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. „Зоря", від. 69, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що дня 4. жовтня с. р. відбули ся річні збори, на котрих ухвалено, що кождий член буде побирати в разі якоїсь хороби шість долярів тижневого бенефіту, замісць пять долярів, як було минувшого року. До нового уряду зістали вибрані: О. Плескун, предс.; Н. Забавчук, заст. предс.; К. Гураль, кас.; В. Бойчук, заст. кас.; М. Боднар, секр. фін.; В. Мартинів, секр. рек.; О. Гундяк, заст. секр.; Л. Сидорович і Г. Кука, контрольори; П. Граничка і В. Лабай, опікуни хорих; П. Мартинів і В. Леніцький, тростіси; М. Левко, маршалок. — О. Плескун, предс.; В. Мартинів, секр. рек.

БРІДЖПОРТ, КОНН. Тов. „Українська Січ", від. 59, повідомляє своїх членів, що звичайний мітінґ відбудеть ся в неділю, 12. жовтня с. р., точно о годині 2.30 пополудни, в Січовій Гали під числом 174 Вілард стр. Кождий член має прийти і вирівнати свої залеглости, бо в противнім случаю буде суспендований. Маємо важні справи до полагодженя, тож кождий має явити ся на означений час. — М. Галькевич, секр.

МІКІСПОРТ, ПА. Тов. „Запорожська Січ", від. 132, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що триквартальний мітінґ відбудеть ся в неділю, 12. жовтня, зараз по Службі Божій, в гали під церквою. Є дуже важні справи до полагодженя, а іменно справоздане контрольної комісії і обрахунок діловодства за три кварталі. Кождий член має собі взяти відзнаку. Сі відзнаки були на мітінґу ухвалені і тепер є до роздання за заплатою $1.00. На сей мітінґ мусить явити ся кождий без огляду на якінебудь перешкоди. Неявивший ся член заплатить кару $1.00, а урядник $2.00. Кождий член має вирівнати свої залеглости з попередних мітінґів до відділу і до У. Н. Союза. — В. Кочкодан, предс.

ПІТСБУРҐ, ПА. Тов. ім. Ів. Франка, від. 53, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуть ся в неділю, 12. жовтня, о годині 2-гій пополудни, в гали п. Т. Гута. Кождий член має бути присутний. Неявивший ся член підлягає 50 цнт. кари, а урядник $1.00. Маємо важну справу до полагодження. Будемо також приймати нових членів до товариства і до У. Н. Союза після статута. — К. Шпікула, секр.

РОН, ПА. Уряд братства Преображения Господнього, від. 29, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що звичайний місячний мітінґ відбудеть ся в неділю, 12. жовтня, в галї парохіяльній при Сендер стріт, точно о годині 2-гій пополудни. Всі члени мають явити ся на сей мітінґ, бо є дуже важні справи до полагодженя. Довгуючі члени щоби вирівнали свій довг. Котрий член не явить ся на сей мітінґ і не заплатить свою місячну вкладку, буде суспендуваний після статута У. Н. Союза, бо братство вже більше не буде висилати належитостий за тих членів, котрі не заплатять своєї місячної вкладки, бо тим нищить ся місцева каса, бо член не заплатить один місяць і другий, на мітінґ не прийде, а потому, як його урядник запитаєть ся, чи буде платити на далї до братства і до У. Н. Союза, то він просто скаже, що він до Союза вже не належить. Такі члени руйнують місцеву касу і кривдять своїх братів-членів. Отже відтепер на далї того вже не буде, а по друге мусить ся завести порядок у відділі. Тож ще раз просить ся всіх членів, аби собі прочитали отсе оголошене і після него поступали. — С. Шафран, предс.; В. Федак, секр.

ПОКЛИК ДО УКРАЇНЦІВ У ВІЛКСБЕРИ, ПА., І ОКОЛИЦІ.

Уряд читальні „Просьвіти" запрошає всіх Українців на відчити, котрі відбувають ся що неділї о 7-мій годині вечер в гали церковній при ул. Рівер. Сі відчити є на всілякі теми. Приходіть усі, а почуєте все щось нового, щось цікавого, та дізнаєтесь, ким ви є і на що на сьвіті жиєте.

Родимці! Пора нам уже раз пробудити ся зі сну вікового, стати на вільнім поли просьвіти і самим за себе думати. Ану но, козаки, ставаймо в ряди з книжкою в руках, бо з книжок дізнаємо ся, хто є нам ворогом, а хто братом, хто товаришем, а хто катом. З книжок дізнаємо ся, як то за нас другі думають, як то нам Україну визволяють, як то нас обкрадають. Отже просить ся всіх, хто не є членом читальні, вступати в ряди до спільної боротьби за красшу долю. Приходіть на відчити і других зі собою приводіть.

Н. Любинський.

ПОДЯКА.

Я низше підписаний складаю сердечну подяку Головному Урядови і Членам Українського Народного Союза за уділене мені, бідному каліці, запомоги в сумі $50 з фонду убогих. Нехай буде честь і слава У. Н. Союзови і нехай він постійно зростає на славу і поміч українському народови. Най не буде ані одного Українця, котрий би не був під синьо-жовтим стягом нашого У. Н. Союза, бо лише він бодро держить сей прапор. — **Максим Гавришко**, з Трентон, Н. Дж.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Хліб в Шікаґо подорожів.

Гуртовна і дрібна ціна хліба в Шікаґо пійшла вгору. Бохонець хліба, що коштував 11 центів, коштує тепер .12 центів.

Майнерський страйк в Джанставн.

Около 2.000 робітників, занятї в копальнях угля в Джанставн, Пенсильванія, і околици, вийшли на страйк з припорученя урядників юнії. Страйк наступив тому, що більшість властителів копалень угля не хотіла згодити ся на юнійну скалю платнї.

Січове віче в Скрентон.

Ідучи за голосом всїх орґанізацій і української дипльоматичної місії, які на недавних спільних нарадах постановили віднести ся до цілої нашої іміґрації, щоби по всїх місцевостях орґанізувати Січи — Українці в Скрентон, Па., скликують на неділю, 12. жовтня 1919, січове віче, на якім мають ся зорґанізувати сильний відділ Січової Орґанізації. Віче відбудеть ся в церковній салї, зараз по Службі Божій. Січові справи буде реферувати представник Січової Орґанізації, з Ню Йорку. З огляду, що справа орґанізованя Січий є важна, треба сподівати ся, що в нарадах візьме участь велике число Українців місцевих і доокoличних.

Переголосували 10-годинний день праці.

При голосованю над проєктом заряду, робітники в „Карпентер Стіл" фабриці в Редінґ, Па., голосували в більшости за 19-годинним днем праці, на місце 8-годинного дня. На 1.450 робітників голосувало 1.206.

Каже, що арешт консервує здоровлє.

О. Крамер, лікар в стейтовім карнім заведеню в Огайо, прийшов до переконаня, що арешт є одинокою институцією в Огайо, що найлїпше заховує здоровлє людий. На 2.000 людий ріжного віку протягом останних пять літ вмирало річно лише 3 особи, і то природною смертию; підчас коли в стейті природною смертию вмирає 1.4% людий.

Страйк в Палмертон.

(Спеціяльно до „Свободи").

З приводу страйку по всїх сталевих відливарнях робітники у „Ню Джерзи Цінк Ко., в Палмертон, Па., виходять на страйк в понеділок, 13. жовтня.

Січовики в Бріджпорт уладили школу для дітий і механічний курс для старших.

Щоби провадити корисну роботу для загального добра, як се є в січовім статуті, Січ в Бріджпорт, Конн., отворила школу для українських дітий. Наука відбуваєть ся в кождий понеділок, середу і пятницю від години 7-мої вечером. Для старших отвираєть ся механічний курс. Один з Січовиків буде учити шоферства. Січовики будуть побирати науку даром. Несїчовики, коли хочуть вчитись шоферства, мусять платити по 20 долярів за курс. — Зазначити треба, що льокаль Січи перенесено зпід ч. 108 Кошут Стріт під ч. 174 Віллярд Стріт.

141 міліонерів в 1919 р.

Урядова статистика подає, що в 1917 році було в Злучених Державах 141 осіб, котрих річний чистий прихід виносив 1,000.000 або більше долярів. Осіб, котрі мали від 500.000 до 1,000.000 долярів річного чистого приходу, було 315.

Вілїям Рандольф Герст, видавець американських ґазет, купив шість магонових крісел, уживаних Юрієм Вашінґтоном, заплативши за них на лїцитації по 1.250 долярів за кожде.

Автомобілї, трамваї, вози і конї убили у вересни 1919 року 102 особи в нюйорськім стейтї, а 24 нюджерзьськім. На місто Ню Йорк припадає з того 64 особи.

ЗАГАЛЬНІ ВІСТИ.

Невже і Французи починають прозрівати?

Пише віденський „Український Прапор": Французький адмірал Діґони помістив в „Ґавльоа" цілий ряд статий, в яких обговорює независимість України. В одній з них пише: „Колчак і Денікін, котрих півофіціяльно признано, хотїлиб знова збудувати Росію з 1916 року. Але се їх бажане є чисто утопією. Народи, які замешкують давну Росію, освободжені через революцію з російського ярма, можуть остаточно згодити ся на федеративну звязь з Московщиною, але нїколи не піддадуть ся панованю Москви. Щодо Поляків, то Українці дуже добре пригадують собі часи, коли Поляки мали у своїй владі часть українських земель. Як придніпрянські, так і галицькі Українці нїколи не схочуть бути прислужниками Кракова і Варшави. Наші польські приятелї незабаром переконають ся, що се лежить в їх власнім інтересї, щоби вони обмежили ся на ті землї, на яких жиє польський нарід". Автор кінчить статю отсими словами: „Я глибоко переконаний о справедливости української справи. Забезпеченє нашої будучности вимагає, щоби у східній Европі повстав бльок держав: Польща, Україна, Чехословаччина і Румунія, — який становив би противагу Німеччині та Уграм".

Французький капітал в Росії.

Італійський журнал „Економічна Італія" подає, що до вибуху війни французький капітал в Росії виносив округлу суму 17.591,000.000 франків. На се зложились: державні і ґарантовані правительством міські позички 15.268,000.000 франків; банкові акції й облїґації 718,000.000 франків; неґарантовані зелїзничі і трамваєві акції й облїґації 80,000.000 франків; металюрґічні акції 750,000.000 франків; углеві акції 200,000.000 франків; хемічні акції 5,000.000 франків; нафтяні акції 307,000.000 франків; промислові акції 57,000.000 франків; ріжні акції 206,000.000 франків.

Найдовший канал на сьвітї находить ся в Росії. Він тягнеть ся від самого Петрограду аж до границї китайської, 4.500 миль.